

som nævnt ikke her havde slet saa store Importkvanta at drages med. I denne Industri er i Øjeblikket ca. 800 Arbejdere kommet i Arbejde igen, og jeg kan nævne Provinsbyer som f. Eks. Viborg, Holstebro og delvis Horsens, hvor hele den sociale og økonomiske Tilstand er blevet en helt anden og, vel at mærke, en lykkeligere efter Importreguleringens Indførelse, simpelt hen fordi den derværende Tobaksindustri, der var fuldkommen slaaet ned, i Ly af denne Regulering har kunnet begynde igen og føle sig sikker. Det spiller selvfølgelig en uvurderlig Rolle for saadanne Byer at faa et Par Hundrede understøttede arbejdsløse forvandlet til vellønnede Arbejdere, der atter bliver baade købedygtige og skatteydende Medborgere. Overhovedet er de indirekte Virkninger af Importreguleringen i hele denne Sag meget betydelige, thi selvfølgelig smitter den ene Produktion her over til andre, f. Eks. Emballage, Cigar-kasser, Saalelæder o. s. v., og jeg er sikker paa, at de Værdier, der saaledes baade direkte og indirekte her er genskabt for det danske Samfund, løber op i overordentlig mange Mill. Kr.

Alt i alt maa det da siges, at Importreguleringen i fuldt Maal opfylder sin Hensigt, og naar den notorisk ikke paavirker Priserne, altsaa ikke generer Forbrugerne, og naar den bliver praktiseret saaledes, eller man ved diplomatiske Forhandlinger naar dertil, at den ej heller generer vor Landbrugseksport, da er det, jeg vil rette det bestemte Spørgsmaal til de Folk, der baade i dette høje Ting og udenfor har kritiseret denne Ordning: Hvad har De da at indvende mod hele dette System? Det er selvfølgelig muligt, at et eller andet Yndlingsprincip er blevet traadt for nær; men saa langt ud i Mangel paa Samfundssolidaritet eller national Fællesfølelse er vi vel heller ikke kommet, at man bekæmper en Ordning, der gavner det, den skal gavne, og ikke skader det, som den ikke maa skade, blot fordi man ikke kan lide dens Benævnelse?

Jeg har ønsket at fremhæve dette saa stærkt som muligt; men alligevel er for mig Hovedsagen i hele dette Problem en helt anden. Landbruget har benyttet denne Sag til at hævde, at dets Eksportinteresser ikke maa skades gennem Importregulering, d. v. s.: gennem en aktiv Handels- og Toldpolitik — for det er jo et Udsnit af denne, der repræsenteres af denne Ordning. Jeg vil vende Spørgsmaalet om og spørge det danske Landbrug, hvad Gavn vort Landbrug og dermed vort hele Samfund — thi vi er *alle* Parthavere saavel i Landbrugets

som i Byerhvervenes Sager — hvad Gavn Landbruget har haft af den hidtil førte økonomiske Politik, som jo har været præget af Landbrugets Ideer.

Vi har lagt vort Land aabent for Alverden, og vi har vel at mærke ikke gjort det af Naivitet, men i en bestemt Hensigt, nemlig for at bevare vore ydre Afsætningsforhold saa uhindret som muligt. Jeg spørger da: Er denne Hensigt naaet?

Jeg vender mig først til vort Landbrugs Hovedeksportartikel, *Smørret*. Hvad denne Artikel betød inden Krigen i vor samlede Eksport, det ved vi jo alle. De særlige Forhold under Krigen og Smørekseptens Betydning i denne Forbindelse forudsætter jeg ogsaa er tilstrækkelig kendt, men jeg vil dog blot pege paa, af hvor stor Betydning for det samlede lykkelige Resultat det var, at man just under Krigen, takket være et virkeligt Sammenspil mellem de forskellige Erhverv, kunde føre den positive Handelspolitik, vi førte. Saa sluttede den militære Krig, Samarbejdet mellem vore Erhverv faldt sammen, og vi fortsatte atter ad de gamle Baner. Vi var atter de gamle, men ulykkeligvis var Verden udenom os en helt anden. Før Krigen havde England aftaget omtrent 95 pCt., altsaa næsten vor samlede Smøreksept, men i de første Aar efter Krigen holdt endnu den engelske Regering Smørhandelen i sin Haand, og paa et Tidspunkt, hvor England udnyttede sit Kulmonopol overfor os til det yderste, dikterede det samtidig Priser og Betingelser for vor Smøreksept. Det blev et forfærdeligt Slag for denne, og da den engelske Regering langt om længe slap sit Tag i Smørhandelen, var vi stillet saaledes, at vi saa at sige kunde begynde forfra paa det engelske Marked, hvor baade store Statslagre og en overmægtig Kolonikonkurrence traadte os i Møde, samtidig med at vore gamle værdifulde Forbindelser var afbrudt. Det energiske Arbejde, man i Landbrugs-kredse tog op for at bøde paa disse Forhold og skabe os andre Markeder end det engelske, fortjener uforbeholden Anerkendelse. Under de gunstige Handelsforhold i 1920, maaske ogsaa støttet af vor relativt lave Valuta den Gang, lykkedes disse Bestræbelser i første Omgang over al Forventning, og vort Landbrug var snart i Stand til at afsætte omtrent Halvdelen af sin Smøreksept udenfor det engelske Marked. Men blot for at man snart skulde faa Kærligheden at føle ogsaa dèr. Thi neppe var man kommet ind paa de nye Markeder og havde med store Ofre af Penge og Arbejde søgt at oparbejde sin Afsætning, før man stødte